

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość

UZDOWO

1. Nazwa

kościół wraz z cmentarzem

2. Czas powstania

XIV w. (przeb. XVII, XIX, XX w.)

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

Uzdowo
13-214 Uzdowo

5. Przynależność administracyjna

województwo:
warmińsko-mazurskie

powiat:
działdowski

gmina:
Działdowo

6. Formy ochrony
**Ustawa z d. 23.07.2003 o
ochronie zabytków i opiece
nad zabytkami (art. 7)**

- wpis do rejestru zabytków:
decyzja z dnia 21.10.1967
nr rejestru A-673

- ustalenia ochrony w MPZP
Gminy Działdowo - Uchwała nr
V/27/03 Rady Gminy Działdowo
z d. 21.02.2003

**Ustawa z d. 07.07.1994 Prawo
budowlane (art. 39. ust. 3)**

- Gminna Ewidencja Zabytków

7. Opracowanie karty adresowej

autor: Anna Majewska

data: listopad 2012r.

podpis:

9. Fotografia dodatkowa

10. Opis architektoniczny

Kościół orientowany, murowany z cegły i kamienia polnego, na rzucie prostokąta, o konstrukcji salowej, od północy zakrystia, od południa kruchta. Od zachodu wieża na planie kwadratu. W narożnikach bryły głównej i wieży przypory uskokowe. Bryła główna kryta dachem 2-połaciowym o wygiętych połaciach kryta dachówką ceramiczną holenderką, wieża kryta dachem 4-połaciowym o wygiętych połaciach. kryta dachówką ceramiczną karpiówką. Elewacje tynkowane, otwory okienne zamknięte ostrołukowo w ceglanych opaskach. Na elewacjach wieży ostrołukowe blendy, i okna oraz biforia zamknięte łukiem pełnym. Blendy w boniowanych opaskach, narożniki z boniowanymi lizenami. Otwór drzwiowy z drzwiami 2-skrzydłowymi z nadświetlem, zamkniętymi łukiem ostrym.

W 2 połowie XVII w. do świątyni sprowadzono nowy ołtarz, w stylu barokowym. W wieży kościoła znajduje się dzwon odlany w Gdańsku w 1707r. przez ludwisarza Absalama Witterwecka. Sklepienie wewnątrz kościoła wyłożone jest drewnem. Chór obudowany drewnianą balustradę, wsparty na czterech słupach. Stolarka okienna drewniana, ostrołukowa.

Teren kościelny otoczony murowanym ogrodzeniem, stanowi dawny cmentarz przykościelny bez widocznych śladów.

11. Stan zachowania

Kościół wielokrotnie przebudowany, wtórne pokrycie dachu zróżnicowaną dachówką.

12. Historia miejscowości lub obiektu

Uzdowo (*Usdau*) założono na ziemiach nadanych Piotrowi z Leszcza. Dokumentem z 15.08.1321r. mistrz Fryderyk von Wildenberg nadał 1440 włók rycerzom z ziemi chełmińskiej: Piotrowi z Leszcza, Heinemanowi z Wądzyna i jego bratu Konradowi z Grzybin. Potomkowie ich przybrali nazwiska Leskich, Wądryńskich i Bażyńskich. Było to największe nadanie lenne w ziemi sasińskiej i nadanie precedensowe (w późniejszych dokumentach lokacyjnych widnieją zwrot "na takich warunkach, na jakich otrzymali ziemię Piotr z Leszcza i towarzysze"). Kościół pochodzi z XIVw. przejęty później przez luteranów. Po poważnym uszkodzeniu znacznie przebudowany. W 1542r. pastorem był Stanisław z Krakowa, poprzednio proboszcz działdowski, w l. 1597-1600 Stefan Petrasius, późniejszy proboszcz Gardei. W wieży kościoła znajduje się dzwon odlany w Gdańsku w 1707r. przez ludwisarza Absalama Witterwecka.

13. Uwagi

Zachować w historycznym kształcie.